

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
TADEUSZ DZIUBA

KGP.410.001.04.2021

Pan Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 **Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 53-Urząd Ochrony Konkurencji
i Konsumentów**

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ¹ , Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Tomasz Chróstny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od dnia 27 stycznia 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Pan Marek Niechciał, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od dnia 12 maja 2016 r. ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 <i>ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Robert Sasin, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/14/2021 z dnia 19 stycznia 2021 r. (akta kontroli str.1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2020 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 53-Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
Zakres kontroli	

Ocenię podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 *ustawy o finansach publicznych*⁴.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 53-UOKiK w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,

¹ Dalej: Urząd lub UOKiK.

² Zgodnie z art. 29 ust. 4 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. z 2021 r. poz. 275), dalej: *ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów*, Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu. Prezes Urzędu pełni obowiązki do dnia powołania jego następcy.

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: *ustawa o NIK*.

⁴ Dz.U. z 2021 r. poz. 305, dalej: *ufp*.

- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 53-*Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*.

W wyniku kontroli zrealizowanych wydatków budżetu państwa nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Zostały one poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w *ufp* i zgodnie z obowiązującym prawem.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania UOKiK za 2020 r. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. Zostały one sporządzone terminowo oraz stosownie do przepisów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W *ustawie budżetowej na rok 2020*⁸ ustalono dochody w części 53-*Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* w wysokości 26 509 tys. zł. Zostały one zwiększone na mocy *ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020*⁹ do wysokości 26 579,0 tys. zł. Dochody zostały wykonane w wysokości 13 704,7 tys. zł, co stanowiło 51,6% planu. W 2019 r. dochody wykonano w wysokości 18 018,0 tys. zł, co stanowiło 63,3% planu. W 2020 r. wykonanie dochodów było niższe o 4 313,3 tys. zł od wykonania w 2019 r., czyli o 23,9%.

Specyfika źródeł dochodów UOKiK powoduje, iż nie ma możliwości precyzyjnego oszacowania ich wpływów w kolejnym roku budżetowym. W latach 2019-2020 pod-

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz.1564, ze zm.). Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 704, ze zm.).

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Ustawa budżetowa na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. poz. 571, ze zm.). Dalej: *ustawa budżetowa*.

⁹ Ustawa o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 28 października 2020 r. (Dz. U. poz. 1919).

stawowym źródłem dochodów były uiszczone kary i grzywny, wymierzone przez Prezesa UOKiK, ewidencjonowane w § 0580-*Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*. W 2020 r. wyniosły one 12 676,9 tys. zł, tj. 92,5% całości dochodów, a 2019 r. – 17 245,4 tys. zł, tj. 95,7%.

Prezes UOKiK nie nałożył kar pieniężnych na podstawie art. 15zzzk i art. 15zzzl ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁰.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. pozostałe do zapłaty należności¹¹ w kwocie 57 913,6 tys. zł były wyższe o 27 682,5 tys. zł (o 91,6%) od stanu na koniec 2019 r. (30 231,1 tys. zł). Najwyższe należności wynikały z kar administracyjnych nałożonych na przedsiębiorców naruszających przepisy związane z funkcjonowaniem na rynku (57 615,5 tys. zł). Głównymi przyczynami zmian w stanie należności według stanu na 31 grudnia 2020 r. w stosunku do 31 grudnia 2019 r. były wydane i uprawomocnione decyzje z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (wzrost o 27 618,1 tys. zł)¹².

Zaległości w spłacie należności według stanu na 31 grudnia 2020 r. wyniosły 41 122,2 tys. zł i w porównaniu z 2019 r. były wyższe o 36,5%, tj. 11 001,4 tys. zł (30 120,8 tys. zł). Zwiększenie stanu zaległości na dzień 31 grudnia 2020 r. spowodowane zostało głównie przypisem nowych należności z tytułu uprawomocnienia się decyzji i brakiem wpłat od podmiotów, na które zostały nałożone kary (wzrost o 10 934,2 tys. zł)¹³.

(akta kontroli: str. 3-124, 133-145)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z *ustawą budżetową* limit wydatków budżetowych w części 53-*Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* ustalony został w kwocie 102 511,0 tys. zł. W ciągu roku budżet początkowo został zwiększony na podstawie decyzji Ministra Finansów¹⁴ o środki z rezerw celowych łącznie w kwocie 3 397,7 tys. zł. Ponadto, w 2020 r. budżet został zmniejszony na podstawie dwóch decyzji Prezesa Rady Ministrów łącznie o 9 775,0 tys. zł¹⁵, a także na podstawie decyzji Prezesa UOKiK

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.

¹¹ Należności są rozpoznane na podstawie prawomocnych decyzji. Należności nieprawomocne są księgowane na koncie pozabilansowym, dopiero w momencie uprawomocnienia się decyzji lub gdy staje się ona ostateczna jest ujmowana na koncie bilansowym.

¹² Wpływ na stan należności na 31 grudnia 2020 r. miały przede wszystkim niżej wymienione decyzje: decyzja RBG-10/2016 nałożona na Polkomtel w wysokości – 12 286 220 zł; decyzja RBG-10/2016 nałożona na Cyfrowy Polsat SA w wysokości – 4 410 698 zł; decyzja RWR-10/2017 nałożona na Europejską Grupę Finansową Council SA w wysokości – 5 759 560 zł; decyzja RPZ-6/2019 nałożona na EXITO sp. z o.o. w wysokości – 3 936 270 zł; decyzja RLU-7/2017 nałożona na Housefire sp. z o.o. sp.k. sp. k. w wysokości – 360 012 zł.

¹³ W tym: decyzja RWR-10/2017 nałożona na Europejską Grupę Finansową Council SA w wysokości – 5 759 560 zł; decyzja RPZ-6/2019 nałożona na EXITO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w wysokości – 3 936 270 zł; decyzja RLU-7/2017 nałożona na Housefire sp. z o.o. sp.k. sp. k. w wysokości 360 012 zł; decyzja RPZ-17/2014 nałożona na MAT-MEDIC sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna w wysokości kwota 256 109 zł; decyzja RŁO-8/2019 nałożona na PRAE-BO sp. z o.o. w wysokości 156 000 zł.

¹⁴ Minister Finansów (od 15 listopada 2019 r. do 6 października 2020 r.), Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (od 6 października 2020 r.).

¹⁵ O środki w kwocie 2 967 tys. zł w związku z przekazaniem pięciu laboratoriów kontrolno-analitycznych do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także 6 808 tys. zł w związku z blokadą wydatków – na podstawie uprawnienia nadanego Prezesowi Rady Ministrów w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczegól-

o zablokowaniu wydatków na łączną kwotę 560,0 tys. zł.

W wyniku ww. zmian w ciągu roku limit wydatków budżetowych został zmniejszony o 6 937,3 tys. zł do wysokości 95 573,7 tys. zł. Wydatki wyniosły 93 658,6 tys. zł, tj. 98,0% planu po zmianach. W porównaniu z 2019 r. wydatki były wyższe o 17 744,5 tys. zł, tj. o 23,4%. Głównym powodem zwiększenia wydatków dysponenta części 53 była realizacja nowych zadań nałożonych na Prezesa UOKiK wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych¹⁶ (wykonanie wydatków „zatorowych” wyniosło 9 269,6 tys. zł), a także ustawy z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁷ (wykonanie wydatków 565 tys. zł). W strukturze wydatków według grup ekonomicznych największą pozycję stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych (79 598,4 tys. zł), tj. 85,0% łącznych wydatków, a następnie wydatki majątkowe (6 449,6 tys. zł) – 6,9%, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej¹⁸ (4 389,3 tys. zł) – 4,7%, dotacje (2 617,2 tys. zł) – 2,8% oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,6% (604,1 tys. zł).

W ramach wydatków majątkowych sfinansowane zostały wydatki inwestycyjne (1 393,0 tys. zł), w tym m.in.: dostosowanie budynku do wymagań bezpieczeństwa pożarowego (734,8 tys. zł); przebudowa pomieszczeń bufetu na potrzeby pomieszczeń dozoru (315,5 tys. zł); adaptacja akustyczna pomieszczenia w budynku Urzędu (119,7 tys. zł); rozszerzenie instalacji kontroli dostępu w UOKiK (67,6 tys. zł).

W ramach zakupów inwestycyjnych (łącznie 5 056,6 tys. zł) dokonano m.in. zakupu sprzętu IT do przechowywania danych (1 359,3 tys. zł); urządzeń laboratoryjnych (971,7 tys. zł); komputerów (607,6 tys. zł); bramek wejściowych (548,1 tys. zł); urządzeń wielofunkcyjnych (457,0 tys. zł).

Prezes UOKiK udzielił podmiotom (organizacjom pozarządowym) dotacji na łączną kwotę 2 618,7 tys. zł¹⁹, tj. w wysokości kwoty wynikającej z planu po zmianach. Z kwoty tej wykorzystane zostało 2 617,2 tys. zł. Różnica w wysokości 1,5 tys. zł wynikała ze zwrotu środków przez beneficjentów w wyniku rozliczeń częściowych i końcowych, składanych przez organizacje zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie²⁰ oraz ufp.

Udzielone dotacje przeznaczone były na realizację zadań w zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumentów:

- Fundacji Konsumentów na zadanie polegające na prowadzeniu infolinii konsumenckiej, w ramach zadania *Infolinia konsumencka 2020-2021*. W 2020 roku udzielono łącznie 88 473 porad konsumenckich lub informacji; kwota udzielonej dotacji wyniosła 1 300,0 tys. zł;
- Fundacji Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej i Stowarzyszeniu Aquila na uruchomienie 10 regionalnych ośrodków konsumenckich, które udzielały porad (1 494 w 2020 r.), prowadziły działalność edukacyjną i promowały prawa konsumentów w ramach zadania *Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w la-*

nich rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 568 ze zm.)

¹⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1649.

¹⁷ Dz.U. 2019 poz. 2166.

¹⁸ Dalej: UE.

¹⁹ Działania finansowane z dotacji: Infolinia konsumencka 2020-2021, Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w latach 2019-2020 i Konsumenckie Centrum e-porad w latach 2020-2021.

²⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.

tach 2019-2020, kwota udzielonej dotacji wyniosła 1 000,0 tys. zł²¹.

Ponadto, z uwagi na wcześniejsze zakończenie ww. zadania realizowanego z Krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej oraz Stowarzyszeniem Aquila, w dniu 30 listopada 2020 r. udzielono dotacji²²:

- Stowarzyszeniu Aquila, Stowarzyszeniu Euro Concret oraz Stowarzyszeniu dla Powiatu na zapewnienie konsumentom informacji i udzielanie porad; w ramach zadania *Konsumenckie Centrum e-porad w latach 2020-2021* zostało udzielonych w 2020 r. 30 070 porad konsumentom, kwota udzielonej dotacji wyniosła 250,0 tys. zł²³;
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Bezglutenowej Mamy na realizację zadania *Dieta bezglutenowa w celiakii, czyli bezpieczne zakupy w sklepach stacjonarnych i internetowych* przekazano dotację w wysokości 19,5 tys. zł²⁴;
- Fundacji ProPublika na realizację zadania *Konsument cyberbezpieczny – aktywna edukacja* przekazano dotację w wysokości 331,0 tys. zł²⁵;
- Stowarzyszeniu Stop Bankowemu Bezprawiu na realizację zadania *Edukacja finansowa w cyberprzestrzeni*, przekazano dotację w wysokości 64,5 tys. zł²⁶.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE poniesiono w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020²⁷ – 3 377,5 tys. zł, na działalność Europejskiego Centrum Konsumenckiego Polska – 814,7 tys. zł oraz na realizację projektu Artificial Intelligence for Consumer Protection Empowerment (sztuczna inteligencja) – 197,1 tys. zł.

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w łącznej wysokości 6 697,3 tys. zł (7,2% całości wydatków). Próba została wylosowana metodą monetarną²⁸ spośród ujętych w księgach rachunkowych wydatków w 50 zapisach. W próbie tej dotacje wyniosły 1 550,0 tys. zł, tj. 59,2% łącznej kwoty dotacji, a wydatki majątkowe – 2 277,6 tys. zł (2,4% całości wydatków Urzędu oraz 35,3% łącznych wydatków majątkowych). W zbadanej próbie nie stwierdzono wydatków dokonanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami, niegospodarnych lub niesłużących realizacji celów jednostki. Wydatki z wylosowanej próby zostały także poddane ocenie pod kątem prawidłowości stosowania przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*²⁹. Stwierdzono, że prawidłowo dokonywano wyboru trybu udzielania zamówień oraz wyłączenia stosowania przepisów *upzp*³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 3-132, 146-185, 280-291, 321-346)

²¹ W tym zadaniu na 2020 rok, zgodnie z zawartą umową, na realizację zadania publicznego UOKiK był zobowiązany przekazać 1 000 000 zł w dwóch transzach po 500 000 zł każda. Przelano pierwszą transzę w wysokości 500 000 zł oraz środki z drugiej transzy, ale w wysokości mniejszej niż w umowie tj. 153 680,66 zł w związku z zawarciem porozumienia o rozwiązaniu umowy w dniu 30 września 2020 roku. Zadanie nie mogło być realizowane do 31 grudnia 2020 r. z uwagi na trwającą pandemię COVID-19.

²² Na te zadania przeznaczona była kwota 415 tys. zł, z czego 125 tys. zł było zabezpieczone w budżecie na dotacje, natomiast pozostałe 290 tys. zł to kwota, która została w budżecie z uwagi na wcześniejsze zakończenie zadania realizowanego z Krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej oraz Stowarzyszeniem Aquila.

²³ Niewykorzystana kwota dotacji 0,66 zł.

²⁴ Niewykorzystana kwota dotacji 774,31 zł.

²⁵ Niewykorzystana kwota dotacji 704,54 zł.

²⁶ Niewykorzystana kwota dotacji 5,05 zł (w tym 1 zł stanowiła kwota niewykorzystanej dotacji zaś 4,05 zł – odsetki).

²⁷ Dalej: PO PT.

²⁸ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

²⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: *upzp*.

³⁰ Na podstawie wybranych do kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w 2020 r. o numerach: BBA-2.262.34.2020 (Wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie pokoi biurowych na IV piętrze od strony ul. Boduena w budynku UOKiK) postępowanie w trybie z wolnej ręki o wartości 281 tys. zł brutto, a także BBA-2.262.21.2020 (Dostawa oprogramowania do informatyki śledczej (część I – dostawa dwóch licencji programu do białego wywiadu, część II – dostawa oprogramowania specjalistycznego do analizy danych z urządzeń mobilnych)), postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego o wartości 82,3 tys. zł brutto.

Wykorzystanie środków z rezerw celowych w 2020 r. wyniosło 3 196,8 tys. zł (94,1%). Ze środków tych, zgodnie z przeznaczeniem, sfinansowano w 2020 r. m.in. zakupy inwestycyjne w celu realizacji przez Prezesa UOKiK zadań³¹, takich jak: *Badanie laboratoryjne kotłów na paliwo stałe w ramach kontroli prowadzonych przez organy Inspekcji Handlowej*, realizację projektu *Sztuczna inteligencja dla wzmocnienia ochrony konsumentów*³², dodatki służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi (dla urzędników służby cywilnej mianowanych z dniem 1 grudnia 2019 r. oraz urzędnika służby cywilnej mianowanego z dniem 1 grudnia 2020 r., zatrudnionych w UOKiK), wydatki związane z działaniem *Sieci Europejskich Centrów Konsumentkich ECC Net*.

(dowód: akta kontroli str. 186-279)

Na podstawie art. 177 ust. 1 *ufp* Prezes UOKiK, trzema decyzjami zablokował łącznie kwotę 587,6 tys. zł. Oszczędności dotyczyły wydatków bieżących (457,6 tys. zł) oraz wydatków majątkowych (130 tys. zł). O decyzjach podjętych przez Prezesa UOKiK w sprawie blokowania planowanych wydatków poinformowany został Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej. Decyzje związane były z:

- niepełnym wykonaniem wydatków na szkolenia w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020; oszczędność powstała w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną, która przełożyła się na brak ofert szkoleniowych oraz na ograniczenia w podróżowaniu; kwota blokady wyniosła 100,0 tys. zł³³;
- niepełnym wykonaniem wydatków na szkolenia oraz wydatki inwestycyjne w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020; oszczędność 330,0 tys. zł powstała w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną, która przełożyła się na brak ofert szkoleniowych oraz na ograniczenia w podróżowaniu; oszczędność 130 tys. zł powstała w związku z unieważnieniem postępowania w celu wybrania eksperta do wykonania audytu systemu SHRIMP2³⁴; łączna kwota blokady wyniosła 460,0 tys. zł³⁵;
- niepełnym wykonaniem wydatków na współfinansowanie wydatków związanych z działalnością Europejskiego Centrum Konsumentkiego; w związku z sytuacją spowodowaną COVID-19 brak było możliwości zrealizowania wcześniej zaplanowanych zakupów materiałów i usług, podróży krajowych i zagranicznych oraz szkoleń; kwota blokady wyniosła 27,6 tys. zł³⁶.

Ponadto Prezes Rady Ministrów podjął decyzję o zablokowaniu zaplanowanych wydatków 2020 r. u dysponenta części 53-UOKiK na kwotę 6 808,0 tys. zł, korzystając z uprawnienia nadanego mu w art. 31 ust. 2 *ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*.

³¹ W związku z przepisami *ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych*. W związku z tą ustawą Prezes UOKiK od 1 stycznia 2020 r. ma możliwość nałożenia na podmiot opóźniający się w płatnościach karę pieniężną. Środki przyznane w kwocie 2 200 000 tys. zł zostały wykorzystane w wysokości 2 199 074,60 zł, tj. prawie w 100,0 %. W ramach tych środków zakupiono: oprogramowanie SQL wraz z licencjami, monitory i wydajne stacje graficzne, zestawy komputerowe, urządzenia wielofunkcyjne, switchy Extreme, system do tworzenia kopii zapasowych, system wirtualizacji wraz z dostawą oprogramowania i urządzeń niezbędnych do wdrożenia.

³² Środki na funkcjonowanie ww. projektu zostały przyznane w kwocie 329 994 zł, natomiast wykonanie wyniosło 197 105,22 zł, tj. w 59,7%. Niepełne wykorzystanie kwoty rezerwy wynikało z sytuacji spowodowanej stanem epidemii COVID-19, co wiązało się z brakiem możliwości zrealizowania wcześniej zaplanowanych wydatków. Z uwagi na fakt, iż umowa na projekt AIFCP jest zawarta na okres trzech lat, środki niewykorzystane przeszły na kolejne lata.

³³ Decyzja Prezesa UOKiK w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na rok 2020 z dnia 7 października 2020 r. (znak: BBA-5.311.63.2020.1).

³⁴ System informatyczny służący do monitorowania pomocy publicznej.

³⁵ Decyzja Prezesa UOKiK w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na rok 2020 z dnia 18 grudnia 2020 r. (znak: BBA-5.311.82.2020.1).

³⁶ Decyzja Prezesa UOKiK w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na rok 2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. (znak: BBA-5.311.87.2020). Należy zauważyć, że z uwagi na brak stosownej decyzji Ministra Finansów – w związku z przekazaniem decyzji Prezesa UOKiK tuż przed końcem roku, niniejsza blokada Prezesa UOKiK nie znalazła odzwierciedlenia w planie finansowym UOKiK (rzeczowym oraz zadaniowym).

(dowód: akta kontroli str. 292-311)

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego³⁷, zostało uwzględnione zadanie inwestycyjne UOKiK pn. *Zakup, montaż i integracja depozytorów kluczy* w kwocie 450 tys. zł.

Z wyjaśnień Dyrektor Generalnej UOKiK³⁸ wynika, że wnioskowanie 18 grudnia 2020 r. o zamieszczenie tych wydatków w wykazie wydatków niewygasających było spowodowane unieważnieniem w tym dniu przez zamawiającego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (wszczętego 13 listopada 2020 r.) i konieczności dokonania ponownej oceny ofert. Ze względu na terminy wynikające z pzp udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego nastąpiłoby w terminie uniemożliwiającym realizację zamówienia w 2020 r., co z kolei wiązałoby się z koniecznością dokonania płatności w 2021 r. Ponadto, z wyjaśnień uzyskanych od – Dyrektor Biura Budżetu i Administracji (BBA)³⁹ wynika, że ww. zadanie zostało wprowadzone do planu finansowego UOKiK 28 października 2020 r. Środki zostały wygosparowane w ramach budżetu UOKiK. Przed wprowadzeniem tej zmiany dokonano analizy terminu realizacji zadania. Mając na uwadze ogólną sytuację związaną z pandemią okres przygotowań przedłużył się tak, że dopiero pod koniec 2020 r. można było wszcząć procedurę przetargową.

(dowód: akta kontroli str. 312-322)

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w 2020 r. w UOKiK wyniosło 481 osób (w 2019 r. zatrudnionych było 455 osób). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2020 r. wyniosło 8 046,3 zł⁴⁰ i w porównaniu z 2019 r. było wyższe o 602,7 zł, tj. o 8,1% (7 443,6 zł).

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia wynikał z⁴¹:

- realizacji nowych zadań nałożonych na UOKiK⁴², w tym przeciwdziałanie zatorom płatniczym, na które zostały przyznane dodatkowe środki na wynagrodzenia z rezerwy celowej i zatrudnienia nowej wykwalifikowanej kadry, której wynagrodzenia musiały być adekwatne do obowiązujących stawek,
- ze zwiększenia liczby urzędników o osoby mianowane w grudniu 2019 r. i w związku z tym zwiększona została kwota na dodatki służby cywilnej z tego tytułu (przyznana rezerwa na ten cel),
- ze zwiększenia zatrudnienia w Europejskim Centrum Konsumentckim (ECK) i w związku z tym zwiększenia kwoty na wynagrodzenia z tego tytułu (przyznana rezerwa na ten cel).

Wydatki na wynagrodzenia, wraz z pochodnymi oraz dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, w 2020 r. wyniosły 48 989,3 tys. zł i w stosunku do 2019 r. wzrosły o 8 347,3 tys. zł (tj. 20,5%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2020 r. wynikał przede wszystkim ze zwiększenia zatrudnienia w celu realizacji nowych zadań nałożonych na UOKiK, w tym związanych z przeciwdziałaniem zatorom płatniczym, na które zostały przyznane dodatkowe środki na wynagrodzenia, co w efekcie przełożyło się również na wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto.

(dowód: akta kontroli str. 323-330, 342-346)

Zobowiązania budżetu państwa w części 53-Urząd Ochrony Konkurencji

³⁷ Dz. U. 2020 poz. 2422.

³⁸ Korespondencja mailowa z 11 lutego 2021 r.

³⁹ Korespondencja mailowa z 22 marca 2021 r.

⁴⁰ Bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosło 8 487,4 zł i było o 14,0% wyższe niż w 2019 r. (7 443,6 zł).

⁴¹ Wyjaśnienia Dyrektor Generalnej UOKiK z 12 marca 2021 r. oraz 22 marca 2021 r.

⁴² Wymienionych szczegółowo w piśmie Dyrektor Generalnej UOKiK z 22 marca 2021 r.

i Konsumentów na koniec 2020 r. wyniosły 4 242,3 tys. zł (w całości niewymagalne). Były one wyższe od zobowiązań w 2019 r. o 944,5 tys. zł, tj. 28,6% (3 297,8 tys. zł). Główną pozycję stanowiły zobowiązania na dodatkowe wynagrodzenie roczne (3 214,9 tys. zł) i składki na ubezpieczenie społeczne (556,3 tys. zł). W 2020 r. Urząd nie zapłacił odsetek od zobowiązań przeterminowanych.

Ze względu na zaistniałe zagrożenie epidemiczne w Urzędzie w okresie od marca do grudnia 2020 r. podjęto kroki w celu ochrony zdrowia zatrudnionych pracowników. Wprowadzony został system pracy zdalnej lub rotacyjnej według harmonogramu w komórkach organizacyjnych. We wskazanym wyżej okresie udział procentowy osób zatrudnionych zdalnie wyniósł odpowiednio: 84% w marcu, 80% w kwietniu, 71% w maju, 28% w czerwcu, 29% w lipcu, 26% w sierpniu, 18% we wrześniu, 46% w październiku, 65% w listopadzie, 38% w grudniu. Z pracy zdalnej wyłączone zostały stanowiska pracy niezbędne w celu obsługi interesantów oraz związane z ochroną informacji niejawnych lub z obsługą archiwum Urzędu.⁴³

Sytuacja epidemiczna miała wpływ na zmniejszoną liczbę odbytych wyjazdów krajowych i zagranicznych, co spowodowało oszczędności w wydatkach na delegacje krajowe o kwotę 284,3 tys. zł w stosunku do 2019 r. (410,6 tys. zł), a także wydatkach na delegacje zagraniczne – spadek o 422,1 tys. zł w stosunku do 2019 r. (483,3 tys. zł). W 2020 r. wydano również mniej o 357 tys. zł niż w 2019 r. (905,5 tys. zł) na szkolenie członków korpusu służby cywilnej. Z tytułu wykonywanej pracy zdalnej przez pracowników UOKiK nie odnotowano oszczędności w obszarze związanym z utrzymaniem i eksploatacją budynku, głównie z uwagi na wzrost cen w porównaniu z rokiem poprzednim w tym obszarze.

(dowód: akta kontroli str. 120-121, 132, 347-349, 434-437)

Prezes UOKiK sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej, stosownie do postanowień art. 175 *u.f.p.* W Urzędzie dla potrzeb dysponenta części przygotowywane były m.in. zbiorcze sprawozdania kwartalne z wykonania dochodów, sprawozdania na podstawie danych objętych rejestrem kar pieniężnych, jak również analizy wykonania budżetu w obszarze wydatków oraz budżetu zadaniowego. Kontroli poddana była prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz adekwatności kwoty wykorzystanej dotacji do stopnia realizacji zadań przewidzianych do finansowania. Organizacje pozarządowe realizujące projekty finansowane dotacjami przesyłały częściowe i końcowe sprawozdania z wykonania zadań. Działania nadzorcze prowadzone były także wobec komórek merytorycznych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań/podzadań/działań w ramach wykonania budżetu państwa w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 3-132, 354-361)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Prezes UOKiK realizował jedno zadanie w ramach funkcji 6 *Polityka gospodarcza kraju* (zadanie 6.5. *W Ochrona konkurencji i konsumentów*).

W 2020 r. w UOKiK obowiązywała procedura monitorowania mierników w zakresie budżetu dysponenta części 53-*Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*⁴⁴.

⁴³ Wyjaśnienia Dyrektor Biura Budżetu i Administracji z 3 lutego 2021 r. (pismo nr BBA-6.0910.1.2021).

⁴⁴ Zarządzenie Nr 10/2020 Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie zasad obliczania wartości wykonania mierników wykorzystywanych na potrzeby budżetu zadaniowego w roku 2020.

Celem podzadania 6.5.1 *Ochrona konkurencji* była ochrona konkurencji umożliwiająca przedsiębiorcom działanie i rozwój w optymalnych warunkach rynkowych, a miernikiem – *skuteczność działań Prezesa UOKiK w sprawach antymonopolowych, w których zaskarżono wydaną przez niego decyzję*. Jego wartość obliczona była jako stosunek liczby decyzji, które w zakresie rozstrzygnięcia zostały utrzymane przez sądy, do liczby decyzji antymonopolowych podlegających rozpoznaniu przez sądy w danym okresie. Założono osiągnięcie wartości miernika na poziomie 84%, a zrealizowano 83% (tj. 98,8% wartości planowanej). Według wyjaśnień Dyrektora Biura Budżetu i Administracji⁴⁵ niepełne wykonanie miernika wynika ze zmiennej linii orzeczniczej sądów rozpatrujących sprawy dotyczące odwołań od decyzji Prezesa Urzędu oraz stanu epidemii COVID-19, który spowodował rozpatrzenie przez sądy znacznie mniejszej ilości spraw niż zazwyczaj w analogicznym okresie.

Na realizację podzadania 6.5.1 *Ochrona konkurencji* w ustawie budżetowej zaplanowano 34 991,3 tys. zł, natomiast wydano 31 291,8 tys. zł, tj. 97,2% planu po zmianach 32 201,9 tys. zł).

W podzadaniu 6.5.2.W *Ochrona konsumentów i nadzór rynku*, celem było zapewnienie konsumentom prawa wyboru produktów odpowiedniej jakości, dbałości o ich bezpieczeństwo oraz poszanowanie ich praw przez przedsiębiorców. Miernik określony został, jako *liczba podjętych działań w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumentów*. Założono osiągnięcie wartości miernika na poziomie 8 101 działań, a zrealizowano 8 780 (tj. 108,4%). Według wyjaśnień Dyrektora BBA⁴⁶ na wyższe wykonanie miernika wpływ miało:

- wydanie przez Delegatury UOKiK większej niż planowano liczby istotnych poglądów w sprawach (IPwS) – spowodowane terminami procesowymi wynikającymi ze spływających wniosków i koniecznością wydania IPwS w terminie;
- podjęcie większej liczby działań (w tym zleconych kontroli) w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumentów niż początkowo zakładano; położono większy nacisk na kontrole inne niż badanie produktów;
- wydanie większej liczby decyzji z zakresu nadzoru rynku w związku z intensyfikacją działań w tym zakresie w drugiej połowie 2020 r.

Na realizację podzadania 6.5.2.W zaplanowano 58 128,5 tys. zł, natomiast wydano 54 498,5 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach (55 275,4 tys. zł).

Celem podzadania 6.5.3 *Pomoc publiczna*, były działania na rzecz wykluczenia pomocy mającej niekorzystny wpływ na konkurencję. Założono osiągnięcie wartości miernika na poziomie 100%, a zrealizowano 90%. Miernik określony został jako *średni stopień realizacji działań na rzecz wykluczenia pomocy mającej niekorzystny wpływ na konkurencję*. Miernik ten stanowił średnią arytmetyczną mierników cząstkowych odnoszących się do poszczególnych działań, w tym:

- stopień realizacji obowiązków w zakresie sporządzania raportów na temat pomocy udzielanej w Polsce,
- liczby wydanych opinii o planowanej pomocy publicznej w stosunku do liczby wniosków o wydanie opinii,
- liczby dokonanych notyfikacji (zgłoszeń do Komisji Europejskiej⁴⁷) w stosunku do liczby wniosków o dokonanie notyfikacji podlegających takiej notyfikacji.

Niepełne wykonanie miernika wynika z niepełnego wykonania miernika cząstkowego w zakresie opinii (94% planu), a także niepełnego wykonania miernika cząstkowego

⁴⁵ Korespondencja mailowa Dyrektora Biura Budżetu i Administracji z dnia 12 marca 2021 r. Dalej: BBA.

⁴⁶ Korespondencja mailowa Dyrektora Biura Budżetu i Administracji z dnia 12 marca 2021 r.

⁴⁷ Dalej: KE.

w zakresie sporządzania raportów (75% planu). Według wyjaśnień Dyrektora BBA⁴⁸ jeden z wniosków o opinię nie został rozpatrzony do końca 2020 r. Z kolei, ze względu na trudności związane z wystąpieniem pandemii COVID-19, przygotowanie raportu o pomocy publicznej udzielonej w 2019 r. (zaplanowane na koniec III kwartału/początek IV kwartału 2020 r.) opóźniło się. Pomimo tego, że raport ten został przygotowany w 2020 r., to nie został ostatecznie przyjęty przez Radę Ministrów w 2020 r. i oznaczony jest jako niewykonany⁴⁹.

Na realizację podzadania 6.5.3 *Pomoc publiczna* zaplanowano 9 391,1 tys. zł, natomiast wydano 7 868,3 tys. zł, tj. 97,2% planu po zmianach (8 096,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 3-132, 362-385)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli zrealizowanych wydatków budżetu państwa nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Zostały one poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w *ufp* i zgodnie z obowiązującym prawem.

Rzeczowe efekty, uzyskane w wyniku realizacji zadania finansowanego ze środków publicznych, zostały osiągnięte. Prezes UOKiK w 100% zrealizował zadanie w ramach funkcji Nr 6-*Polityka gospodarcza kraju* (zadanie 6.5.W *Ochrona konkurencji i konsumentów*). Było to możliwe głównie dzięki wyższej od planowanej realizacji podzadania 6.5.2.W-*Ochrona konsumentów i nadzór rynku* (na poziomie 108,1%) wobec niepełnej realizacji pozostałych dwóch podzadań: 6.5.1-*Ochrona konkurencji* (na poziomie 98,8%) oraz 6.5.3-*Pomoc publiczna* (na poziomie 90,0%).

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta części 53-*Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapew-

⁴⁸ Korespondencja mailowa Dyrektor Biura Budżetu i Administracji z dnia 12 marca 2021 r.

⁴⁹ Opisana sytuacja dotyczy raportu pt. Wyniki monitorowania pomocy publicznej udzielonej spółkom motoryzacyjnym prowadzącym działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych, zwanego raportem motoryzacyjnym, za okres od 30 czerwca do 31 grudnia 2019 r., do przygotowania w 2020 r. Ze względu na konieczność zachowania bezpieczeństwa danych, w konsultacji z Komitetem ds. Europejskich, raport ten nie został przygotowany. Zamiast tego w II połowie 2020 r. przygotowano raport obejmujący również pomoc udzieloną w I połowie 2020 r.

niał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 386-551)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2021 r.

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Tadeusz Dziuba

/ – /

.....
podpis

⁵⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

